

FremSAT den 6. oktober 2021 af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social pension

(Særlig adgang til oplysninger fra Rigsarkivet for ansøgere af tidlig pension m.v.)

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 234 af 12. februar 2021, som ændret ved § 1 i lov nr. 707 af 26. april 2021, § 12 i lov nr. 876 af 12. maj 2021, § 4 i lov nr. 1160 af 8. juni 2021 og § 3 i lov nr. 1171 af 8. juni 2021, foretages følgende ændringer:

1. Overskriften for § 26 p affattes således:

»Oplysninger fra Rigsarkivet og beregning af samlet anciennitet.«

2. I § 26 p indsættes før stk. 1 som nye stykker:

»Efter anmodning fra en ansøger af tidlig pension udleverer Rigsarkivet oplysninger om den pågældende til brug for Udbetaling Danmarks behandling af ansøgningen om tidlig pension.

Stk. 2. Rigsarkivets afgørelse om udlevering kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

Stk. 1 bliver herefter stk. 3.

3. I § 33 f, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »kapitel 4 a«: »og 4 b«.

4. I § 49, stk. 4, udgår: »§ 48 a, stk. 1,«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 15. november 2021.

Stk. 2. Anmodninger om oplysninger til brug for en ansøgning om tidlig pension efter arkivlovens §§ 39 a og b om ret til indsigt i egne oplysninger, som er indgivet i perioden fra 1. august 2021 og indtil lovens ikrafttræden, og som ikke er færdigbehandlede, behandles efter § 26 p, stk. 1 og 2, i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkt
- 2.1. Særlig adgang til oplysninger hos Rigsarkivet for ansøgere af tidlig pension
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Forholdet til databeskyttelsesforordningen
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at gøre det muligt for Rigsarkivet uafhængigt af arkivlovens regler om egenaces at udlevere oplysninger om personen selv til en person, der har ansøgt om tidlig pension hos Udbetaling Danmark. For at hjælpe ansøgere af tidlig pension har Rigsarkivet udviklet en særlig , der giver mulighed for at anmode om supplerende dokumentation til brug for opgørelse af anciennitet på arbejdsmarkedet blandt et udvalg af relevante oplysninger fra et udvalg af offentlige registre. Det er frivilligt, om en ansøger af tidlig pension vil benytte sig af den særlige blanket.

Lov nr. 2202 af 29. december 2020 om ændring af lov om social pension og forskellige andre love, der gennemførte aftalen om en ny ret til tidlig pension fra oktober 2020, trådte i kraft den 1. januar 2021.

Fra 1. august 2021 har det været muligt for personer med mangeårig tilknytning til arbejdsmarkedet at ansøge om ret til tidlig pension hos Udbetaling Danmark.

Efter loven opnås ret til tidlig pension på baggrund af personens anciennitet på arbejdsmarkedet i et bestemt antal år fra vedkommende er 16 år og frem til, at personen som hovedregel har 6 år til folkepensionsalderen. Udbetaling Danmark, der administrerer ordningen, indhenter i vid udstrækning oplysninger fra offentlige registre, der kan dokumentere ancienniteten fra arbejdsmarkedet (oplysninger om beskæftigelse, modtagelse af visse ydelser mv.). Der er imidlertid en hel række oplysninger, som personen selv vil skulle dokumentere. Det kan være oplysninger, som ansøgere er i besiddelse af, men det kan også være oplysninger, som myndigheder har indleveret til Rigsarkivet. Fra 1. august 2021 har det været muligt for ansøgere af tidlig pension

efter arkivlovens regler om adgang til egne personoplysninger at anvende den særlige blanket.

Med dette lovforslag skabes de lovgivningsmæssige rammer for, at ansøgere af tidlig pension kan anmode Rigsarkivet om personoplysninger til brug for en ansøgning om tidlig pension uden at skulle anvende arkivlovens bestemmelser om egenaces. Dermed vil det være muligt hurtigere at udlevere sådanne oplysninger.

Derudover indeholder lovforslaget forslag til lovtekniske rettelser, der skal rette op på henvisningsfejl i reglerne om tidlig pension. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 1, nr. 3 og 4.

2. Lovforslagets hovedpunkt

2.1. Særlig adgang til oplysninger hos Rigsarkivet for ansøgere af tidlig pension

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af §§ 26 h-26 q i lov om social pension, hvordan anciennitet på arbejdsmarkedet opgøres og dokumenteres i forbindelse med en ansøgning om tidlig pension. Tidlig pension kan opnås i op til 3 år forud for folkepensionsalderen. En af betingelserne for ret til tidlig er, at personen har en lang forudgående tilknytning til arbejdsmarkedet.

Ordningen er baseret på, at den i videst muligt omfang skal kunne administreres digitalt herunder, at ancienniteten skal kunne beregnes på grundlag af oplysninger fra en række offentlige systemer og registre, først og fremmest oplysninger om indbetaling af bidrag til ATP, som afspejler en tilknytning til arbejdsmarkedet. I det omfang, der ikke foreligger registerdata om f.eks. perioder med arbejde, arbejdsløshedsdagpenge eller sygedagpenge, vil disse perioder alligevel kunne tælle med ved opgørelsen af anciennitetskra-

vet, såfremt personen selv kan dokumentere at have haft en relevant tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det fremgår af den gældende § 26 p, stk. 1, at en person, som optjener anciennitet som lønmodtager eller selvstændigt erhvervsdrivende og anciennitet fra en eller flere andre ydelser, jf. §§ 26 i-26 o, vil få beregnet en samlet anciennitet på baggrund af de enkelte ydelser, som vil indgå hver især med en forholdsmæssig andel på baggrund af timetal eller perioder, som ydelsen er udbetalt i dog således, at der højst kan optjenes 1 års samlet anciennitet pr. kalenderår.

Det fremgår af de gældende regler om tidlig pension, at det er personen, der ansøger om tidlig pension, der skal fremskaffe supplerende dokumentation for anciennitet på arbejdsmarkedet, når de oplysninger, som Udbetaling Danmark indhenter i forbindelse med ansøgning om tidlig pension og uden yderligere information fra personen, ikke er tilstrækkelige.

Efter §§ 39 a og b i arkivloven har en borger ret til indsigt i egne personoplysninger (egenaces), som bl.a. indebærer, at når en borger søger oplysninger om sig selv via arkivloven, skal den myndighed, som oprindeligt har behandlet de pågældende oplysninger, træffe afgørelse om indsigt. Herudover skal Datatilsynet i særlige tilfælde samtykke til udlevering af oplysninger, jf. arkivlovens § 34. Anmodninger om egenaces skal sagsbehandles i den rækkefølge, de indsendes til Rigsarkivet.

Rigsarkivets afgørelser efter arkivlovens § 39 b kan påklages til Kulturministeriet.

Videre fremgår det af § 12 k, stk. 2, i lov om Udbetaling Danmark, at Udbetaling Danmark efter § 11 a, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område kan indhente nødvendige oplysninger på individniveau, der er overført til bevaring i Rigsarkivet, til brug for opgørelse af anciennitet efter kapitel 3 b i lov om social pension.

Bestemmelsen gør det også muligt for Udbetaling Danmark at indhente nødvendige oplysninger på individniveau fra Rigsarkivet, som ikke er tilgået Udbetaling Danmark fra andre offentlige registre.

Fra 15. september 2021 er der, for at udlevering af oplysninger fra Rigsarkivet kan foregå hurtigere, end det er muligt efter arkivlovens regler om egenaces, etableret en midlertidig ordning, hvorefter Udbetaling Danmark indhenter de oplysninger fra Rigsarkivet, som en person har anmodet om på den særlige blanket til brug en ansøgning om tidlig pension. Udbetaling Danmark indhenter oplysningerne efter forudgående samtykke fra personen med hjemmel i § 12 k, stk. 2, i lov om Udbetaling Danmark. Udleveringen af oplysningerne til Udbetaling Danmark træder i stedet for udlevering af oplysningerne til borgeren.

Det er Udbetaling Danmark, der til brug for ansøgninger om tidlig pension vurderer, om de indhentede oplysninger er tilstrækkelig dokumentation for anciennitet for den periode, de vedrører. Fremlægger ansøgeren af tidlig pension af den ene eller anden grund ikke tilstrækkelig supplerende dokumentation for perioder, hvor opgørelsen fra Udbetaling Danmark viser, at der er perioder med manglende dokumen-

tation for arbejdsmarkedstilknytning, kan sagen blive afgjort på det foreliggende grundlag, jf. princippet i § 11 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

2.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Rigsarkivet opbevarer en lang række arkivalier fra andre myndigheder, herunder data fra offentlige myndigheders registre, som er slettet hos myndighederne selv. Nogle arkivalier vil være mere relevante end andre i forhold til at dokumentere anciennitet på arbejdsmarkedet til brug for en ansøgning om tidlig pension.

Rigsarkivet, Udbetaling Danmark og Beskæftigelsesministeriet har i samarbejde identificeret, hvilke data fra offentlige registre afleveret til Rigsarkivet, der vil være særligt relevante i forbindelse med oplysninger til brug for en ansøgning om tidlig pension. På baggrund heraf har det siden 1. august 2021 været muligt for ansøgere af tidlig pension at anvende en særlig blanket på Rigsarkivets hjemmeside til at anmode om supplerende oplysninger fra et udvalg af offentlige registre til brug for ansøgningen efter arkivlovens regler om egenaces. De oplysninger, som personen kan anmode om via denne løsning, er blandt andet oplysninger fra det centrale skatteyderregister, personindkomstregisteret og sygedagpengeregisteret. Det vil kunne være oplysninger om perioder som lønmodtager uden ATP-bidrag, lærling, elev eller uddannelse med løn, arbejde som 16- eller 17-årig, selvstændig erhvervsdrivende, medarbejdende ægtefælle, aftjent værnepligt, civil militærnægter, arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge, barselsdagpenge, dagpenge ved pasning af alvorligt sygt barn, feriedagpenge og ydelse for tabt arbejdsfortjeneste. Blanketløsningen er egnet til at vejlede personen om, hvilke relevante oplysninger til en ansøgning om tidlig pension, der er hos Rigsarkivet. Det er frivilligt for en ansøger af tidlig pension, om vedkommende vil anvende blanketten til at anmode om oplysninger. Personer, der er fritaget fra at anvende digitale løsninger, kan henvende sig hos Rigsarkivet og få udleveret oplysninger på anden vis end ved at anvende den særlige blanket hos Rigsarkivet.

Ansøgere af tidlig pension får af Udbetaling Danmark tilsendt et overblik i form af en anciennitetsopgørelse over, hvilke registeroplysninger Udbetaling Danmark har indhentet automatisk, og hvor der mangler dokumentation for anciennitet, som eventuelt kan tælle med i opgørelsen.

Da Udbetaling Danmark efter de gældende regler skal behandle en ansøgning om tidlig pension inden for 6 måneder fra ansøgningstidspunktet, er der behov for, at de relevante oplysninger hurtigt kan indhentes fra Rigsarkivet.

Det foreslås, at der etableres en lovhjemmel, som vil give mulighed for, at Rigsarkivet efter anmodning fra en ansøger af tidlig pension udleverer oplysninger om den pågældende til den pågældende til brug for Udbetaling Danmarks behandling af ansøgningen om tidlig pension. Rigsarkivet vil dermed kunne behandle anmodninger om oplysninger fra personer, der har ansøgt om tidlig pension, efterhånden som de kommer ind. Det betyder, at anmodningerne ikke

skal ind i den øvrige række af anmodninger om oplysninger, som er indgivet efter de gældende regler i arkivloven om egenaccess. Det vil endvidere betyde, at anmodninger om oplysninger, som er omfattet af bestemmelsen, ikke skal afgøres af den myndighed, som oprindeligt har behandlet de pågældende oplysninger, jf. arkivlovens § 39 a. Rigsarkivet vil i tvivlstilfælde, inden der træffes afgørelse om udlevering af oplysninger, høre Udbetaling Danmark om, hvorvidt de oplysninger, som ansøger af tidlig pension anmoder om, er relevante for en ansøgning om tidlig pension. Det kan f.eks. være, hvor ansøger af tidlig pension ikke har anvendt den særlige blanket til at anmode om oplysninger, og vedkommende anmoder om oplysninger, der ikke er en del af de oplysninger, der indgår i blanketten.

Det foreslås således, at der i § 26 p i lov om social pension indsættes en bestemmelse, hvorefter Rigsarkivet efter anmodning fra en ansøger af tidlig pension udleverer oplysninger om den pågældende til brug for Udbetaling Danmarks behandling af personens ansøgning om tidlig pension. Når personen har fået udleveret de oplysninger, som vedkommende har anmodet om, kan personen sende oplysningerne til Udbetaling Danmark, som i den enkelte sag vil skulle vurdere, om de indhentede oplysninger er tilstrækkelig dokumentation af anciennitet for den periode, de vedrører.

Det antages, at det fortrinsvis vil være oplysninger langt tilbage i tid, hvor der er behov for, at ansøgere af tidlig pension henter yderligere oplysninger hos Rigsarkivet.

Hjemlen giver mulighed for, at der eventuelt vil kunne etableres en hel eller delvis digital selvbetjeningsløsning, så personen i endnu højere grad, end det er tilfældet med blanketløsningen, kan betjene sig selv og hurtigt få et svar.

Videre foreslås indsat en bestemmelse som et nyt stykke 2 i § 26 p om, at Rigsarkivets afgørelse om udlevering af oplysninger ikke skal kunne påklages til anden administrativ myndighed. Det vurderes ikke at være betænkeligt at afskære klageadgangen, idet en person, der har ansøgt om tidlig pension, dels ikke er bundet af at anvende den særlige blanket til at søge om oplysninger til brug for dokumentation til en ansøgning om tidlig pension efter den foreslåede bestemmelse og derfor ikke er begrænsede i adgangen til relevante oplysninger til brug for en ansøgning om tidlig pension, dels har mulighed for at søge om oplysninger via arkivlovens regler i §§ 39 a og b om egenaccess.

Udbetaling Danmarks afgørelser om tidlig pension vil kunne påklages til Ankestyrelsen, som kan vurdere, om sagen er tilstrækkeligt oplyst.

For nærmere om den foreslåede ændring af § 26 p i lov om social pension, henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

3. Forholdet til databeskyttelsesreglerne

Lov om social pensions § 26 p, stk. 1 og 2, som foreslået ved denne lovs § 1, nr. 2, indebærer en særlig proces for håndteringen af indsigtsanmodninger, der modtages af Rigs-

arkivet fra personer, der anmoder om oplysninger til brug for en ansøgning om tidlig pension.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 15, at den registrerede har ret til indsigt. Det indebærer, at den registrerede har ret til at få den dataansvarliges bekræftelse på, om personoplysninger behandles om den pågældende, jf. artikel 15, stk. 1. I bekræftende fald har den registrerede ret til at få en række kontekstuelle oplysninger om behandlingen, jf. artikel 15, stk. 1, litra b-h. Den registrerede har derudover ret til adgang til personoplysningerne i form af en kopi af de personoplysninger, der behandles, jf. artikel 15, stk. 3. Det er den enkelte dataansvarlige, der træffer afgørelse om indsigt efter bestemmelsen. Det indebærer f.eks., at offentlige arkiver, der behandler personoplysninger, vil være forpligtet efter artikel 15.

Den proces, der følger af den foreslåede § 26 p, stk. 1 og 2, indebærer, at Rigsarkivet vil udlevere personoplysninger til en ansøger af tidlig pension uden at informere om kontekstuelle oplysninger om behandlingen, det vil blandt andet sige uden at iagttage de nærmere krav om information, der er stillet i databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 1, litra b og e-g.

Rigsarkivet vil således ikke i forbindelse med den enkelte persons anmodning om egne personoplysninger tage stilling til, hvilke kategorier af personoplysninger der behandles. Endvidere vil Rigsarkivet ikke i forbindelse med udleveringen efter den foreslåede ordning informere om retten til at anmode den dataansvarlige om berigtigelse eller sletning af personoplysninger eller begrænsning af behandling af personoplysninger vedrørende den registrerede eller retten til at gøre indsigelse mod en sådan behandling, retten til at indgive en klage til en tilsynsmyndighed, eller hvorfra personoplysningerne stammer.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 89, stk. 3, at når personoplysninger behandles til arkivformål i samfundets interesse, kan medlemsstaternes nationale ret fastsætte undtagelser fra de rettigheder, der er omhandlet i artikel 15-16 og 18-21, under iagttagelse af de betingelser og garantier, der er omhandlet artikel 89, stk. 1, såfremt sådanne rettigheder sandsynligvis vil gøre det umuligt eller i alvorlig grad hindre opfyldelse af de specifikke formål, og sådanne formål er nødvendige for at opfylde formålene. Det følger af artikel 89, stk. 1, at behandling til arkivformål i samfundets interesse skal være underlagt fornødne garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder i overensstemmelse med forordningen. Disse garantier skal sikre, at der er truffet tekniske og organisatoriske foranstaltninger, særligt ift. dataminimering.

Den foreslåede § 26 p, stk. 1 og 2, i lov om social pension indebærer, at der fastsættes en række undtagelser til databeskyttelsesforordningens artikel 15 med hjemmel i artikel 89, stk. 3. Det skyldes, at undtagelserne indebærer, at processen for håndtering af indsigtsanmodninger er anderledes end den, der følger af artikel 15.

Det vurderes, at de fornødne garantier for den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder er sikret. Der lægges

i den forbindelse vægt på, at personen, der anmoder om indsigt efter den foreslåede bestemmelse, ikke dermed afskæres fra at udøve sin ret til indsigt herunder indsigt efter bestemmelserne om egenaces i arkivloven.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Med lovforslaget afsættes der i alt 12,1 mio. kr. til etablering og drift i 2021 og 2022 af en ny ordning i Rigsarkivet til understøttelse af ansøgere af tidlig pension. Rigsarkivet vil med den nye løsning kunne være personer behjælpelige med at finde supplerende oplysninger, der kvalificerer opgørelsen af personens anciennitet ved ansøgning om tidlig pension. Udgiften er baseret på en forventning om, at Rigsarkivet kan behandle op til samlet i alt 28.500 anmodninger fra personer i 2021 og 2022. Udgifterne finansieres af de opførte midler på § 35.11.19. Regeringsreserven og fordeles med 3,0 mio. kr. i 2021, hvoraf 0,3 mio. kr. vedrører løn, og 9,1 mio. kr. i 2022, hvoraf 6,4 mio. kr. vedrører løn.

De statslige merudgifter til Rigsarkivet i 2021 indarbejdes på lov om tillægsbevilling for 2021 på konto § 21.32.01. Rigsarkivet.

De økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter. Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for kommunerne og regionerne. Der er taget stilling til de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning. Nedenfor gennemgås de principper, der er relevante for lovforslaget.

Forslaget lever i det væsentligste op til princip 1 om enkle og klare regler.

Forslaget lever op til princip 2 om digital kommunikation, idet en ansøger af tidlig pension har mulighed for digitalt at anmode om oplysninger hos Rigsarkivet. Lovforslaget indeholder dog ikke en pligt til, at ansøgere skal anvende den digitale løsning, og personer, der ikke har digitale kompetencer, vil kunne henvende sig til Rigsarkivet på anden vis.

Forslaget lever i det væsentligste op til princip 3-4 om automatisk sagsbehandling, da forslaget åbner for at etablere en ordning, hvor en ansøger af tidlig pension automatisk kan hente personlige oplysninger fra registrene i Rigsarkivet i det omfang, det er muligt. Dog må det antages, at der i det omfang, oplysninger skal findes i papirarkivalier, vil være tidskrævende sagsbehandling forbundet med at fremfinde oplysningerne.

Princip 5 og 6 om datasikkerhed og anvendelse af offentlig it-infrastruktur vil blive fulgt, da Rigsarkivet vil skulle overholde de eksisterende krav til datasikkerhed og regler om webtilgængelighed for personer, når arkivalier stilles til rådighed for personer og myndigheder.

Lovforslaget indeholder ikke elementer, hvor princip 7 om forebyggelse af snyd er relevant.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget indeholder ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at de fem principper for agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante for nærværende lovforslag.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget medfører, at de administrative konsekvenser for borgerne bliver færre. Ansøgere af tidlig pension kan allerede efter gældende regler indhente oplysninger hos Rigsarkivet i det omfang, de mener, at Rigsarkivet er i besiddelse af relevante oplysninger til brug for dokumentation af anciennitet på arbejdsmarkedet.

Med forslaget skabes der mulighed for at etablere en særlig ordning, der giver ansøgere af tidlig pension en lettere og hurtigere adgang til oplysninger for at kunne dokumentere personens anciennitet på arbejdsmarkedet i forbindelse med en ansøgning om tidlig pension. Den foreslåede bestemmelse indeholder ikke krav til, hvordan en ansøger af tidlig pension skal anmode om yderligere oplysninger, og oplysninger vil også kunne indhentes uden at anvende den særlige blanket, som Rigsarkivet stiller til rådighed.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlig aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 10. september 2021 til den 21. september 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F – Fagligt Fælles Forbund, Advokatrådet, Akademikerne, Ankestyrelsen, Arbejdsløshedskassen for Selvstændige (ASE), Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES), Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Arbejdsskadeforeningen AVS, BDO Kommunernes Revision, Bedre Psykiatri, Blik- og Rørarbejderforbundet, Danmarks Statistik, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske A-kasser, Danske Advokater, Dansk El-Forbund, Danmarks Frie Fagforening, Danske Handicaporganisationer, Dansk Metal, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Patienter, Danske Regioner, Dansk Retspolitisk Forening, Danske Seniorer, Datatilsynet, Deloitte, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Erhvervsstyrelsen, FA, Faglige

seniorer, FH - Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finansrådet, Finanstilsynet, FOA, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen Danske Revisorer, Forhandlingsfællesskabet, Forsikring & Pension, Frie Funktionærer, Frivilligrådet, FSR - Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Fødevareforbundet NNF, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, KL, Kooperationen, Kristelig Fagbevægelse, LAFS – Landsforeningen Af Fleks- og Skånejobbere, Landsfor-

eningen for førtidspensionister, LAP -Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere, Lederne, Lægeforeningen, Malerforbundet, Organisationen Danske Arkiver (ODA), Pension Danmark, Psykiatrifonden, Retssikkerhedsfonden, Rigsarkivet, Rigsrevisionen, Rådet for psykisk sårbare på arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Lokalarkiver (SLA), SAND, SIND, Sundhedskartellet, Udbetaling Danmark og Ældre Sagen.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindredgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Stat: Med lovforslaget afsættes en ramme til implementering og drift hos Rigsarkivet på 3,0 mio. kr. i 2021 og 9,1 mio. kr. i 2022. Kommuner: Ingen Regioner: Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ja. Forslaget gør, at Rigsarkivet hurtigt kan udlevere relevante oplysninger til borgere, der anmoder herom til brug for en ansøgning om tidlig pension.	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den gældende § 26 p i lov om social pension har overskriften "Beregning af samlet anciennitet".

Baggrunden er, at den gældende bestemmelse, som overskriften vedrører, handler om beregning af samlet anciennitet på arbejdsmarkedet i forbindelse med en ansøgning om tidlig pension.

Det foreslås, at *overskriften* ændres til "Oplysninger fra Rigsarkivet og beregning af samlet anciennitet."

Forslaget er en konsekvens af forslaget til § 1, nr. 2, hvori der foreslås indsat to nye stykker i § 26 p om oplysninger fra Rigsarkivet. Der henvises til bemærkningerne hertil.

Til nr. 2

§ 26 p i lov om social pension indeholder regler om beregning af samlet anciennitet for tilknytning til arbejdsmarkedet for personer, som optjener anciennitet som lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende og anciennitet fra en eller flere andre ydelser. For en nærmere beskrivelse af gældende ret om optjening og beregning af anciennitet ved ansøgning

om tidlig pension henvises til pkt. 2.1.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås, at der i § 26 p indsættes et nyt *stk. 1*, hvorefter Rigsarkivet efter anmodning fra en ansøger af tidlig pension udleverer oplysninger om den pågældende, til brug for Udbetaling Danmarks behandling af ansøgningen om tidlig pension.

Formålet med ændringen er at gøre det muligt for ansøgere af tidlig pension at få en hurtig adgang til supplerende oplysninger fra Rigsarkivet til brug for en ansøgningen. Dermed skal en ansøger af tidlig pension ikke anvende arkivlovens regler om egenacces for at få adgang til egne personlysninger.

Forslaget vil medføre, at ansøgere af tidlig pension, der har behov for yderligere dokumentation for anciennitet på arbejdsmarkedet, og som mener, at Rigsarkivet vil kunne hjælpe hermed, får adgang til at få udleveret oplysninger uden at skulle anvende reglerne i arkivloven om egenacces. Det foreslåede vil betyde, at det vil være hurtigere for personer, der ansøger om tidlig pension at få adgang til oplysningerne.

Ansøgere af tidlig pension har mulighed for at anvende den særlige blanket hos Rigsarkivet til brug for supplerende dokumentation af anciennitet, men er ikke afskåret fra at anmode om oplysninger til dokumentation for anciennitet på anden vis, da bestemmelsen ikke indeholder nærmere krav om, hvordan anmodning indgives.

Rigsarkivet vil ved tvivl om, hvorvidt en ansøger af tidlig pensions anmodning om oplysninger er relevant dokumentation af anciennitet høre Udbetaling Danmark herom, inden der træffes afgørelse.

Det er Udbetaling Danmark, der i den enkelte sag vil vurdere, om de indhentede oplysninger er tilstrækkelig dokumentation af anciennitet for den periode, de vedrører.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.2. om blanketløsningen.

Det foreslås endvidere, at der i § 26 p indsættes et nyt *stk. 2*, hvorefter Rigsarkivets afgørelse om udlevering ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Virkningen er, at det ikke vil være muligt at klage over Rigsarkivets afgørelse om udlevering af oplysninger efter forslaget til *stk. 1*. Derimod vil Udbetaling Danmarks afgørelser om tidlig pension efter gældende regler kunne påklages til Ankestyrelsen, som kan vurdere, om sagen er tilstrækkeligt oplyst.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.2.

Til nr. 3

Efter den gældende § 33 f, *stk. 2*, i lov om social pension beregnes bidraget til den obligatoriske pensionsordning med den procentsats, der er nævnt i § 33 g på grundlag af den beregnede pension efter reglerne i kapitel 4 a efter fradrag af modtagerens eget ATP-bidrag, jf. § 33 a, *stk. 3*, og efter fradrag af modtagerens eventuelle eget bidrag til en supplerende arbejdsmarkedspension, jf. § 33 b, *stk. 2*.

Det foreslås, at der i den gældende § 33 f, *stk. 2, 1. pkt.*, indsættes en henvisning til kapitel 4 b.

Baggrunden er, at der i bestemmelsen alene henvises til kapitel 4 a, som indeholder reglerne for beregning af førtidspension og seniorpension.

Den foreslåede tilføjelse betyder, at der i bestemmelsen også henvises til reglerne for beregning af tidlig pension, da reglerne om beregning af ydelsen til tidlig pension er fastsat i lovens kapitel 4 b.

Den foreslåede ændring er af lovteknisk karakter og medfører ikke ændring af den gældende retstilstand.

Til nr. 4

Efter den gældende § 49, *stk. 4, 1. pkt.*, i lov om social pension afrundes beløb, der er nævnt i *stk. 1, nr. 1, 3, 9, 10 og 13, § 48 a, stk. 1*, samt i § 69 til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 12.

Det foreslås, at henvisningen til § 48 a, *stk. 1*, i bestemmelsen udgår.

Baggrunden er, at de beløb i *stk. 4, 1. pkt.*, som skal afrundes til nærmeste hele beløb, der kan deles med 12, er beløb, der er angivet som årlige beløb. Beløbet i § 48 a, *stk. 1*, er et månedligt beløb, og det er ikke hensigten, at det skal afrundes på samme måde som beløb, der er angivet som årlige beløb.

Den foreslåede ændring er af lovteknisk karakter og medfører ikke ændring af den gældende retstilstand.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 15. november 2021.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Det skyldes, at lov om social pension ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Det foreslås i *stk. 2*, at anmodninger om oplysninger til brug for en ansøgning om tidlig pension efter arkivlovens §§ 39 a og b om ret til indsigt i egne personoplysninger, som er indgivet i perioden fra 1. august 2021 og indtil lovens ikrafttræden, og som ikke er færdigbehandlede, kan behandles efter § 26 p, *stk. 1 og 2*, i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2.

Forslaget betyder, at Rigsarkivets udlevering af oplysninger til ansøgere af tidlig pension på grundlag af anmodninger i perioden fra 1. august 2021 til lovforslagets ikrafttræden ved anvendelse af blanketten på Rigsarkivets hjemmeside eller tilsvarende anmodninger, som ansøgere af tidlig pension på anden vis har indgivet til brug for at dokumentere anciennitet i forbindelse med en ansøgning om tidlig pension, vil kunne blive behandlet efter bestemmelsen i forslaget til § 26 p, *stk. 1 og 2*, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2.

Det betyder, at ansøgeren af tidlig pension ikke på ny vil skulle anmode Rigsarkivet om at få udleveret oplysningerne

efter de nye regler for at få udleveret oplysningerne hurtigere.

Dermed behandles disse anmodninger uafhængigt af øvrige anmodninger efter arkivlovens §§ 39 a og b.

Rigsarkivets afgørelse om udlevering af oplysninger vil ikke kunne påklages til anden administrativ myndighed.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.2.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 234 af 12. februar 2021, som ændret ved § 1 i lov nr. 707 af 26. april 2021, § 12 i lov nr. 876 af 12. maj 2021, § 4 i lov nr. 1160 af 8. juni 2021 og § 3 i lov nr. 1171 af 8. juni 2021, foretages følgende ændringer:

1. *Overskriften* før § 26 p affattes således:
»Oplysninger fra Rigsarkivet og beregning af samlet anciennitet«.

2. I § 26 p indsættes før stk. 1 som nye stykker:

»Efter anmodning fra en ansøger af tidlig pension udleverer Rigsarkivet oplysninger om den pågældende til brug for Udbetaling Danmarks behandling af ansøgningen om tidlig pension.

Stk. 2. Rigsarkivets afgørelse om udlevering af oplysninger kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

Stk. 1 bliver herefter stk. 3.

3. I § 33 f, *stk. 2, 1. pkt.*, indsættes efter »kapitel 4 a«: »og 4 b«.

Beregning af samlet anciennitet

§ 26 p. En person, som optjener anciennitet som lønmodtager eller selvstændigt erhvervsdrivende og anciennitet fra en eller flere andre ydelser, jf. §§ 26 i-26 o, vil få beregnet en samlet anciennitet på baggrund af de enkelte ydelser, som vil indgå hver især med en forholdsmæssig andel på baggrund af timetal eller perioder, som ydelsen er udbetalt i, dog således at der højst kan optjenes 1 års samlet anciennitet pr. kalenderår.

§ 33 f...

Stk. 2. Bidraget til den obligatoriske pensionsordning beregnes med den procentsats, der er nævnt i § 33 g, på grundlag af den beregnede pension efter reglerne i kapitel 4 a efter fradrag af modtagerens eget ATP-bidrag, jf. § 33 a, stk. 3, og efter fradrag af modtagerens eventuelle eget bidrag til en supplerende arbejdsmarkedspension, jf. § 33 b, stk. 2. Bidraget afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

§ 49.

Stk. 4. De beløb, der er nævnt i stk. 1, nr. 1, 3, 9, 10 og 13, § 48 a, stk. 1, samt i § 69, afrundes til

4. I § 49, *stk. 4*, udgår: »§ 48 a, stk. 1,«.

nærmeste kronebeløb, der kan deles med 12. De beløb, der er nævnt i stk. 1, nr. 2, 5-8, 11 og 12, § 32 e, stk. 1, og § 32 h, stk. 2, 3. pkt., afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 100. De beløb, der er nævnt i stk. 1, nr. 4, afrundes til nærmeste kronebeløb.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 15. november 2021.

Stk. 2. Anmodninger om oplysninger til brug for en ansøgning om tidlig pension efter arkivlovens §§ 39 a og b om ret til indsigt i egne oplysninger, som er indgivet i perioden fra 1. august 2021 og indtil lovens ikrafttræden, og som ikke er færdigbehandlede, behandles efter § 26 p, stk. 1 og 2, i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2.